

GK 67
7/10531

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/59/143
Konu : Yazılı soru önergesi

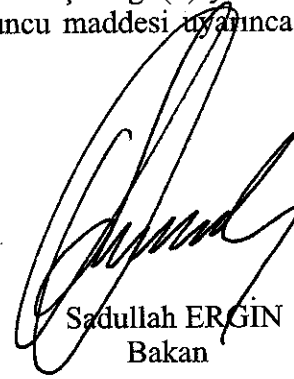
01.02/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 16/11/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-16987 sayılı yazı,
b) 04/12/2009 tarihli ve 2416/5697 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10531 Esas No.lu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/164/414
Konu : Yazılı soru önergesi

01/02/2010

Sayın Ali Rıza ÖZTÜRK
Mersin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10531 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 21/10/2009 tarihli oturumunda Türk Borçlar Kanunu Tasarısının 22 nci maddesiyle ilgili yapılan görüşmeler sırasında yöneltilen sorular üzerine tarafımdan, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının sorumluluk bölgesinde cereyan eden soruşturmanın içeriğinin gizli olduğu; bu soruşturmaya ilişkin olarak “belirtildi”, “söylenmiş”, “yapılmış”, “edilmiş” gibi, gerçekliği belli olmayan, faraziyeler üzerinden yapılan birtakım tespitlerin gerçeği yansıtmayacağı; mahkemelerin Anayasaya göre kuruldukları ve kanuna göre hareket ettikleri; somut olaya ilişkin söylenen bilgilerin doğruluğunu teyit etmeden, Anayasanın 138 inci maddesi gereğince, içerikle ilgili değerlendirme yapmayacağım; Ceza Muhakemesi Kanununun 251 inci maddesi çerçevesinde, Diyarbakır’dan Silopi’ye hâkim gitmediği; anılan Kanunun 250 ve 251 inci maddelerinde düzenlenen yetki gereğince, yetkili Cumhuriyet savcılarının, bu konuda Diyarbakır Valiliğinin güvenlik gerekçesiyle vermiş olduğu bir mütalâaya da dayanarak Silopi’ye gittikleri; sorgu işlemini yapan söz konusu hâkimin Silopi hâkimi olduğu ifade edilmiştir.

II- 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun Dördüncü Kısımında “Koruma Tedbirleri” düzenlenmiş olup, 90 ila 140 inci maddelerinde, yakalama, gözaltı, tutuklama, adli kontrol, arama ve elkoyma, iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izlemeye ilişkin usul ve esaslar ayrıntılı şekilde belirlenmiştir.

Koruma tedbirlerine ilişkin kararlar, aynı Kanunun 162 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Cumhuriyet savcısı, ancak hâkim tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek görürse, istemlerini bu işlemin yapılacağı yerin sulh ceza hâkimine bildirir. Sulh ceza hâkimi istenilen işlem hakkında, kanuna uygun olup olmadığını inceleyerek karar verir ve gereğini yerine getirir." hükmü gereğince yargısal karar olup, aynı Kanunun 267 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir.” hükmü gereğince itirazı kabil kararlardandır.

5271 sayılı Kanunun 250 nci maddesinin birinci fıkrasında belirlenen suçlara ilişkin olarak, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yetkilendirilen ağır ceza mahkemeleri ile Cumhuriyet savcıları tarafından yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda uygulanacak özel usul hükümleri ise aynı Kanunun 251 ve 252 nci maddelerinde düzenlenmiştir. 5271 sayılı Kanunun “Soruşturma” kenar başlıklı 251 inci maddesinin ikinci fıkrasında, “250 nci madde kapsamına giren suçların soruşturması ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcıları, hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları, varsa Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu işlerle görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesinden, aksi halde yetkili adli yargı hâkimlerinden isteyebilirler.” hükmü, üçüncü fıkrasında ise “Soruşturmanın gerekli kıldığı hâllerde suç mahalli ile delillerin bulunduğu yerlere gidilerek soruşturma yapılabilir. Suç, ağır ceza mahkemesinin bulunduğu yer dışında işlenmiş ise Cumhuriyet savcısı, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısından soruşturmanın yapılmasını isteyebilir.” hükmü yer almaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Tarafınızca Bakanlığımıza yöneltilen 7/10252 Esas No.lu soru önergesine verdiğimiz 31/12/2009 tarihli cevabımızda bu hükümlerle ilgili olarak ayrıntılı değerlendirme yapılmıştır.

III- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) 08/12/2009 tarihli ve 2009/437 Muh. sayılı yazısıyla;

Terör örgütüne üye olmak suçunun temadi eden suçlardan olduğu, temadının de örgüt üyesi olan şüphelinin yakalandığı veya teslim olduğu yerde sona erdiği, dolayısıyla suç yerinin de yakalanma ya da teslim olma yeri olduğu; bu nedenle, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığınca (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) başlatılan soruşturma kapsamında, 19/10/2009 tarihinde Silopi İlçesi Habur Sınır Kapısında teslim olan kişilerle ilgili olarak, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığında (Ceza Muhakemesi Kanununun 250 nci Maddesiyle Yetkili Bölümü) görevli Cumhuriyet savcılarının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 251 inci maddesi uyarınca, teslim olan kişilerin bulunduğu Silopi İlçesi Habur sınır kapısına giderek soruşturma yaptıkları; 5271 sayılı Kanunun 251 inci maddesinin ikinci fıkrasındaki, "250 nci madde kapsamına giren suçların soruşturması ve kovuşturması sırasında Cumhuriyet savcıları, hâkim tarafından verilmesi gerekli kararları, varsa Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca bu işlerle görevlendirilen ağır ceza mahkemesi üyesinden, aksi halde yetkili adli yargı hâkimlerinden isteyebilirler." hükmü uyarınca, Silopi Sulh Ceza Hâkimliğinden beş şüphelinin sorgularının yapılmasının talep edildiği;

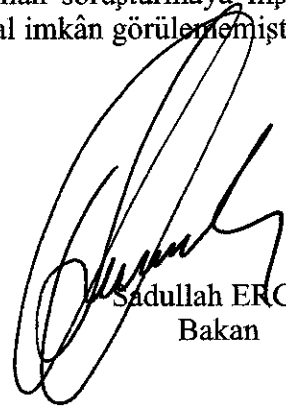
Soruşturma kapsamında, sorguya sevk edilen beş şüphelinin sorgusunun, Habur Sınır Kapısı ile İlçe Merkezi arasındaki yolun binlerce kişi tarafından trafiğe kapatılması ve Silopi İlçe Merkezinde provakatif eylemlerin olabileceği hususunda güvenlik birimlerinin bilgilendirmeleri üzerine Silopi Sulh Ceza Hâkimi tarafından Habur Sınır Kapısında yapıldığı;

Zorunluluktan kaynaklanan bu işlemler nedeniyle Devlet egemenliğinin zaafa uğramasının söz konusu olamayacağı,

Bildirilmiştir.

IV- Anayasanın 9 uncu maddesindeki, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı; 138 inci maddesindeki, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği; genelge gönderemeyeceği; tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı yönündeki amir hükümleri dikkate alınarak, halen derdest olduğu anlaşılan soruşturmaya ilişkin olarak soru önergesine konu edilen diğer hususlara cevap verilmesine yasal imkân görülenmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan